II

(Nem jogalkotási aktusok)

HATÁROZATOK

A BIZOTTSÁG (EU) 2021/334 VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA

(2021. február 23.)

a gyümölcsök és zöldségek növényvédő szerekkel történő felületkezelésére vonatkozó információk tekintetében Románia által bejelentett rendelettervezetről

(az értesítés a C(2021) 1096. számú dokumentummal történt)

(Csak a román nyelvű szöveg hiteles)

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról, az 1924/2006/EK és az 1925/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról és a 87/250/EGK bizottsági irányelv, a 90/496/EGK tanácsi irányelv, az 1999/10/EK bizottsági irányelv, a 2000/13/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 2002/67/EK és a 2008/5/EK bizottsági irányelv és a 608/2004/EK bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2011. október 25-i 1169/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre [1] és különösen annak 45. cikke (4) bekezdésére,

Mivel:

(1) Az 1169/2011/EU rendelet 45. cikke (1) bekezdésének megfelelően a román hatóságok 2020. március 5-én értesítették a Bizottságot arról a rendelettervezetről (a továbbiakban: rendelettervezet), amely a 39. cikk (1) bekezdésével összhangban előírja, hogy a vállalkozóknak kiegészítő adatok feltüntetésével tájékoztatniuk kell a fogyasztókat a gyümölcsök és zöldségek növényvédő szerekkel történő felületkezeléséről.

(2) Az 1169/2011/EU rendelet megállapítja az élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásra, különösen az élelmiszerek jelölésére irányadó általános elveket, követelményeket és kötelezettségeket. E tekintetben az 1169/2011/EU rendelet 9. cikkének (1) bekezdése és 10. cikke felsorolja az összes adatot, amelyet az említett rendelet 10–35. cikkének megfelelően, és az azokban foglalt kivételek figyelembevételével az élelmiszereken fel kell tüntetni.

(3) Az 1169/2011/EU rendelet 39. cikkének (1) bekezdése értelmében a 9. cikk (1) bekezdésében és a 10. cikkben említett kötelező adatokon kívül a tagállamok a 45. cikkben megállapított eljárással összhangban további kötelező adatokat előíró intézkedéseket fogadhatnak el bizonyos élelmiszertípusokra vagy -kategóriákra vonatkozóan a közegészség védelme, a fogyasztók védelme, a csalás megelőzése vagy az ipari és kereskedelmi tulajdonjogok védelme, a származás és az ellenőrzött eredet megjelölése, valamint a tisztességtelen verseny megelőzése érdekében.

[1] HL L 304., 2011.11.22., 18. o.

(4) Azáltal, hogy olyan nemzeti intézkedéseket állapít meg, amelyek előírják a fogyasztók tájékoztatását a gyümölcsök és zöldségek növényvédő szerekkel történő, betakarítás utáni felületkezeléséről, a rendelettervezet – az 1169/2011/EU rendelet 39. cikkének (1) bekezdésének megfelelően – további kötelező adatokat állapít meg bizonyos élelmiszercsoportokra vonatkozóan. Ezért meg kell vizsgálni az összeegyeztethetőséget a rendelet fent említett követelményeivel és az Európai Unió működéséről szóló szerződés rendelkezéseivel.

(5) A rendelettervezet 1. cikke meghatározza azokat a feltételeket, amelyeket a vállalkozóknak teljesíteniük kell annak biztosítása érdekében, hogy a fogyasztókat megfelelően, teljeskörűen és pontosan tájékoztassák a gyümölcsök és zöldségek növényvédő szerekkel történő felületkezeléséről.

(6) A rendelettervezet 2. cikke előírja, hogy a vállalkozóknak jól látható jelölés útján tájékoztatniuk kell a fogyasztókat arról, hogy a forgalomba hozott gyümölcsök és zöldségek felületét növényvédő szerekkel kezelték, és egyértelmű tájékoztatást kell nyújtaniuk a termékek helyes kezeléséről/felhasználásáról, szükség esetén megemlítve, hogy a szóban forgó termékek héjának fogyasztását el kell kerülni.

(7) A rendelettervezet 3. cikke előírja, hogy a vállalkozóknak az említett információt úgy kell megadniuk, hogy a rendelettervezet mellékletében előírt szöveget közvetlenül a gyümölcs és zöldség mellett, azon helyiségek polcán kell elhelyezniük, ahol azokat forgalmazzák. A rendelettervezet melléklete a következő információk megadását írja elő: „A termékek felülete növényvédő szerrel kezelt" figyelmeztetés; a növényvédő szer neve, amelyet a vállalkozónak kell megadnia; „A termékek héjának fogyasztása kerülendő" figyelmeztetés; valamint a kezelési és használati feltételek, amelyeket a vállalkozónak megadnia.

(8) Miután a Bizottság 2020. február 6-i levelében felvilágosítást kért, a román hatóságok 2020. március 5-i levelükben tisztázták, hogy a rendelettervezet a növényvédő szereknek az értékesítésre kínált gyümölcs- és zöldségfélék felületén való jelenlétére vonatkozik azokban az esetekben, amikor a vállalkozók a frissesség megőrzése érdekében a betakarítást követő felületkezelést alkalmaznak rajtuk.

(9) A növényvédő szerek forgalomba hozataláról, valamint a 79/117/EGK és a 91/414/EGK tanácsi irányelvek hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. október 21-i 1107/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ([2]) meghatározza a növényvédő szerekre és az azokban található hatóanyagokra vonatkozó szabályokat. Az 1107/2009/EK rendelet 28. cikkével összhangban a növényvédő szereket – beleértve a betakarítás utáni felületkezelésre szántakat is – a tagállamokban történő forgalomba hozatalukhoz és felhasználásukhoz engedélyeztetni kell. Ebben az összefüggésben alapos biztonsági értékelésnek vetik alá őket, többek között az emberi egészség védelmének biztosítása céljából, amely magában foglalja a fogyasztók biztonságát is. A növényvédő szerek használatának meg kell felelnie az 1107/2009/EK rendelet 55. cikkében meghatározott követelményeknek.

(10) A növényvédő szerekkel kezelt élelmiszerek biztonságosságának garantálása érdekében az ilyen termékekben – többek között a gyümölcsökben és zöldségekben – található növényvédőszer-maradékok szintje nem haladhatja meg a 2005. február 23-i 396/2005/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben ([3]) meghatározott maradékanyag-határértékeket. A 396/2005/EK rendelet másik alapelve, hogy a megállapított maradékanyag-határértékek nem lehetnek magasabb, mint ami a jó mezőgazdasági gyakorlat szerint szükséges, azaz mint amit egy adott kártevő elleni küzdelem igényel, továbbá hogy azoknak biztonságosnak kell lenniük a fogyasztók számára.

(11) A 2002. január 28-i 178/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ([4]) 14. cikkének (1) bekezdése szerint nem biztonságos élelmiszert nem lehet forgalomba hozni.

(12) A 2017. március 15-i (EU) 2017/625 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([5]) értelmében a tagállamok kötelesek végrehajtási intézkedéseket hozni a megengedett maradékanyag-határértékek túllépése esetén.

([2]) Az Európai Parlament és a Tanács 1107/2009/EK rendelete (2009. október 21.) a növényvédő szerek forgalomba hozataláról valamint a 79/117/EGK és a 91/414/EGK tanácsi irányelvek hatályon kívül helyezéséről (HL L 309., 2009.11.24., 1. o.).

([3]) Az Európai Parlament és a Tanács 396/2005/EK rendelete (2005. február 23.) a növényi és állati eredetű élelmiszerekben és takarmányokban, illetve azok felületén található megengedett növényvédőszer-maradékok határértékéről, valamint a 91/414/EGK tanácsi irányelv módosításáról (HL L 70., 2005.3.16., 1. o.).

([4]) Az Európai Parlament és a Tanács 178/2002/EK rendelete (2002. január 28.) az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszerbiztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról (HL L 31., 2002.2.1., 1. o.).

([5]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/625 rendelete (2017. március 15.) az élelmiszer- és takarmányjog, valamint az állategészségügyi és állatjóléti szabályok, a növényegészségügyi szabályok, és a növényvédő szerekre vonatkozó szabályok alkalmazásának biztosítása céljából végzett hatósági ellenőrzésekről és más hatósági tevékenységekről, továbbá a 999/2001/EK, a 396/2005/EK, az 1069/2009/EK, az 1107/2009/EK, az 1151/2012/EU, a 652/2014/EU, az (EU) 2016/429 és az (EU) 2016/2031 európai parlamenti és tanácsi rendelet, az 1/2005/EK és az 1099/2009/EK tanácsi rendelet, valamint a 98/58/EK, az 1999/74/EK, a 2007/43/EK, a 2008/119/EK és a 2008/120/EK tanácsi irányelv módosításáról, és a 854/2004/EK és a 882/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 89/608/EGK, a 89/662/EGK, a 90/425/EGK, a 91/496/EGK, a 96/23/EK, a 96/93/EK és a 97/78/EK tanácsi irányelv és a 92/438/EGK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (a hatósági ellenőrzésekről szóló rendelet) (HL L 95., 2017.4.7., 1. o.).

(13) A 2011. június 7-i 543/2011/EU bizottsági végrehajtási rendelet ([6]) konkrét jelölési rendelkezéseket állapít meg a tartósítószerek és más vegyi anyagok citrusféléken való használatára vonatkozóan.

(14) Azokat a 178/2002/EK rendelet követelményeinek megfelelő élelmiszercikkeket, amelyeket az 1107/2009/EK rendelet követelményeinek megfelelő növényvédő szerekkel kezelnek, és amelyek esetében a maradékanyagok szintje nem haladja meg a 396/2005/EK rendelettel összhangban megállapított maradékanyag-határértékeket, a fogyasztók egészségére nézve biztonságosnak kell tekinteni. A tagállamok felelősek annak biztosításáért, hogy a piacaikon forgalomba hozott gyümölcsök és zöldségek megfeleljenek az élelmiszereken és takarmányokon található növényvédőszer-maradékok határértékére vonatkozó uniós követelményeknek. E tekintetben a román hatóságok nem fejtették ki, hogy a jelenleg érvényben lévő megfelelő ellenőrzési és végrehajtási intézkedések miért nem tekinthetők elégségesnek a szóban forgó gyümölcs- és zöldségfélék biztonságosságának szavatolásához.

(15) A növényvédő szerek engedélyezésére és használatára, valamint az azokból származó, a gyümölcsökön és zöldségeken található maradékanyagoknak a határértékére vonatkozó harmonizált uniós követelmények alapján – amelyek magukban foglalják a növényvédő szerek biztonságosságának alapos tudományos értékelését –, valamint a tagállamok illetékes hatóságai által betartandó végrehajtási és felügyeleti szabályokra tekintettel nem indokolt a közegészség védelme érdekében további kötelező nemzeti követelményeket előírni a növényvédőszer-maradékok tekintetében az élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásra vagy jelölésre vonatkozóan.

(16) A fentiek fényében a rendelettervezet nem megalapozott a közegészségnek az 1169/2011/EU rendelet 39. cikke (1) bekezdésének a) pontjában említett védelme szempontjából.

(17) Ami a fogyasztók védelmére vonatkozó indokolásokat illeti, a rendelettervezet intézkedései nem tartják tiszteletben az arányosság elvét, mivel meghaladják a fogyasztóvédelmi cél eléréséhez szükséges mértéket.

(18) Ezenkívül a rendelettervezetben szereplő jelölési követelmény, amely szerint „szükség esetén meg kell említeni, hogy a szóban forgó termékek héjának fogyasztása kerülendő”, téves benyomást kelt a fogyasztókban a gyümölcsök és zöldségek biztonságosságát illetően, mivel azt a képzetet kelti, hogy a termékek csak e különleges felhasználási feltétel mellett, azaz hámozva biztonságosak. A rendelettervezet tévesen azt sugallja, hogy elegendő lenne a fogyasztókat tájékoztatni ahelyett, hogy kivonnák a forgalomból az élelmiszer-biztonsági követelményeknek meg nem felelő élelmiszereket. A javasolt jelölési követelmény félrevezetné a fogyasztókat, és indokolatlan hátrányt okozna a rendelettervezetnek megfelelően jelölt, forgalomban lévő összes gyümölcs és zöldség számára. Az ilyen jelölési követelmény ezért ellentétes lenne az 1169/2011/EU rendelet 7. cikkével. Emellett a követelmény szövege pontatlan, és nem határozza meg egyértelműen, hogy milyen kritériumok alapján alkalmazandó.

(19) Továbbá az a tény, hogy az 543/2011/EU végrehajtási rendelet a fogyasztók védelme céljából csak a citrusfélék esetében határoz meg egyedi jelölési rendelkezéseket a tartósítószerek és más vegyi anyagok használatára vonatkozóan, amellett a következtetés mellett szól, hogy e cél eléréséhez nem szükséges ilyen jelölési követelményeket megállapítani valamennyi gyümölcs- és zöldségtípusra vonatkozóan.

(20) A fentiek fényében a rendelettervezet nem megalapozott a fogyasztóknak az 1169/2011/EU rendelet 39. cikke (1) bekezdésének a) pontjában említett védelme szempontjából.

(21) A fenti értékelésből következik, hogy a román hatóságok az 1169/2011/EU rendelet 39. cikkének (1) bekezdésében foglaltak közül egyetlen indokkal sem tudták alátámasztani a rendelettervezetben meghatározott további kötelező adatok szükségességét.

(22) Ezen észrevételek fényében a Bizottság 2020. június 4-én az 1169/2011/EU rendelet 45. cikkének (3) bekezdése alapján negatív véleményt adott a rendelettervezetről. A Bizottság 2020. június 5-én értesítette a román hatóságokat a negatív véleményről.

(23) Ennek megfelelően fel kell kérni a román hatóságokat, hogy ne fogadják el a bejelentett határozatot.

(24) Az e határozatban előírt intézkedések összhangban vannak a Növények, Állatok, Élelmiszerek és Takarmányok Állandó Bizottságának véleményével,

([6]) A Bizottság 543/2011/EU végrehajtási rendelete (2011. június 7.) az 1234/2007/EK tanácsi rendeletnek a gyümölcs- és zöldség-, valamint a feldolgozottgyümölcs- és feldolgozottzöldség-ágazatra alkalmazandó részletes szabályainak a megállapításáról (HL L 157., 2011.6.15., 1. o.).

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Románia nem fogadhatja el a 2020. március 5-én bejelentett rendelettervezetet azon követelmény tekintetében, amely értelmében a vállalkozóknak tájékoztatniuk kell a fogyasztókat a gyümölcsök és zöldségek növényvédő szerekkel történő felületkezeléséről.

2. cikk

Ennek a határozatnak Románia a címzettje.

Kelt Brüsszelben, 2021. február 23-án.

a Bizottság részéről
Stella KYRIAKIDES
a Bizottság tagja